

Universitätsbibliothek Paderborn

V. P. Gasparis Druzbicki, Societatis Jesu, Opera Omnia Ascetica

Aucta Duobus Opusculis De Effectibus, Fructu, Et Applicatione Sanctissimi
Missæ Sacrificii, Et De Sublimitate Perfectionis Religiosæ. Catalogum
Tractatum Asceticorum Omnium Vicina Post Dedicationem Pagina
Indicabit

V. P. Gasparis Druzbicki, Societatis Jesu, Tractatus De Moribus, Amore,
Servitio Æternæ Sapientiæ

Družbicki, Kaspar

Ingolstadii, 1732

VD18 90066375

Cap. VII. Æterna Sapientia in omnibus æquè mira, & magna, &
æstimanda.

urn:nbn:de:hbz:466:1-45408

CAPUT VII.

Eterna Sapientia in omnibus æquè mira & magna, & estimanda.

20.
Sap. II. 21.

DEI perfecta sunt opera, facta in pondere, mero & mensurā, hoc est, (ut alibi scriptum Spiritus Sanctus explicat,) omnia in Sapientia statuta, & peracta. Quis est, qui aliquid in omnibus Sapientiæ operibus desiderabit, aut reprehendet? quod Sapientia fecit, hoc culpabit quispiam? Aliquid in Sapientiæ opere requirere, est à Sapientiâ factum negare. Ut semel quod sentio, & quod res est eloquar, tam mira mihi Sapientia est in minimis, quam in maximis operibus. Imò nulla mihi sunt opera Sapientiæ majora, nulla minoria aliis, sed æquè magna omnia, si ad Sapientiam, & non ad nostram comprehensionem apponantur. Nunquid enim sapientius est conditus Mundus, quam Atomus? Nunquid sapientis fecit DEUS Angelum quam folium? Hominem quam culicem? Cælum quam formicam? Nemo id nisi sensu diminutus dixerit: nihil est in Angelo quod addas, quod detrahas, quod emedes, nihil perinde quod corrigas in atomo aut folio: tam decenter pisces mutus, quam vocalis avicula est; tam pulchrum est in Elephanto molem videre quam gracilitatem in culice: tam illi ad mollem suam quatuor sufficiunt pedes, quam huic tanto ferè plures non redundant. Nonne tam grata tarda est testudo, quam jucundè velox lepusculus? Nunquid aquila decentius est constricta passerculo, non æquè pulchre stupiditas in porco, quam vafrities in vulpe posita? Finis non erit si recenseam singula,

Unum

V.

Unum tantum non præteribo hominem, in cuius conditione Sapientia mirè negligentissima, mirèque simul videtur diligentissima: adeo illum condidit egenum omnium, ut de quovis alio cogitasse potius interea quam de illo videatur, & tamen iterum adeo illum dato unico ingenio omnibus instruxit, ut non tantum necessaria prævidisse, sed etiam jucunda, etiam voluptuosa, etiam superflua, indulssisse dici possit. Homo uno ingenio & solo, quantum Deus condidit, tantum comprehendit, tantum scrutatus est, tantum complevit. Nescias certè, artificiosiusne natura, an naturalius ars ingenii operetur. Fulminat natura in ære, ingenium in terrâ. Natura fecit garrulos homines, ingenium verba dedit elinguibus aviculis, Natura docuit terram pingere, ingenium scribere: Fecit natura sonoras animantes volutum & quadrupedum idque inclusò intus Spiritu, qui emitti & attrahi possit. Ingenium id non vivis tantum, sed saxeis contulit bestiolarum simulachris, immissis aquarum intro decursibus. Negavit natura iter in aquis, dedit ingenium. Tempus natura mobili Cælo affixit, horasque non tam distinxit quam confudit, Ingenium modice arenæ, paucis rotulis, addixit tempus, & horas sono loqui præcepit. Demum & solem tantillo adstrinxit stylo, ad quem se exercans, umbram circumagat, & cursus sui horariis punctis designet intervalla. Denique, in quo à naturâ pene relieto homini, usque ad superfluitatem non providit ingenium? Hic scilicet, Sapientiæ æternæ ludus est, in minimis ostendere se maximam.

Non vacat opera attingere virtutis & morum; gratiæ ordinem, & negotia Salutis nostræ; V.P. Druzb. Op. VI, B prom-

promptius sanè sileo, quam obiter strictius
 loquor, quām magna, quām mirā, hīc opera
 pientiæ? Salvat iūsum, damnat impium, sapie-
 ter utrumque: eligit istum, reprobat illum, sapere
 enter & hoc; tam multos perire sinit, tam paucos
 ad Vitam perducit, cum secus agere possit, si vel
 etiam hoc sapienter, sed occulte: certum hoc
 dubitatumque, optimè, ita pro hoc rerum statu
 convenientissimeque mundum regi, & salutem
 nostram disponi. Curat Deus salutem nostram,
 curat perniciem dæmon, tantā iste affiduitate,
 tantā ille incuriā agere rem videntur, ut iste nū
 aliud præter hoc, ille omnia alia præter hoc agere
 & curare videantur. Et tamen tam ubique pro-
 videt electis suis Deus, nemo ut pereat ipsorum
 omnino, nemo tamen salvetur nolens, ita sati-
 facit reprobis à se, nemo ut salvetur eorum peni-
 tius, & tamen nemo pereat nisi volens.

O Sapientia Æterna consideravi opera tua &
 expavi, quoniam omnia in Sapientiā tu fecisti. Be-
 nedictum sit nomen Majestatis tuæ in parvis juxta
 & magnis operibus tuis, in æternum & ultra; nam
 quid amplius obstrepam tibi & de te, nisi ut totum
 me tribuam submittamque tibi, & cernuus ac prostra-
 tus adorem te. Tibi honor in sæcula.

CAPUT VIII.

Æterna Sapientia omnium Regina & Gu-
 bernatrix,

23. Eccl. 24. 10. Apoc. 19. 16. **S**Emper in omni gente Sapientia principatum tu-
 nuit, & in manu ejus omnium jura fuere Regno-
 rum. Denique Rex Regum est, nec immerito:
 Natura enim illi Sapientia est, quodsi Sapientia
 Domini